GROBI KURIKUL (LETNA PRIPRAVA)

PREDMET: **RISANJE - 1. LETNIK**
PROGRAM: TEHNIK OBLIKOVANJA
ŠTEVILO UR LETNO: 105
ŠTEVILO UR TEDENSKO: 3
ŠOLSKO LETO: 2026/2027
UČIJO: DANICA SOREC LEŠNIK, ALENKA TOPLAK

LITERATURA:

Tone Rački, Veščine risanja, ZKOS, Ljubljana, 1979

Jeno Bascay, Anatomija za umetnike, Forum, Beograd, 1989

Milan Butina, Slikarsko mišljenje, DEBORA, Ljubljana, 1997

Nina Šuštarič, Likovna teorija, Debora, Ljubljana, 2004

Brian Bagnall, Risanje in slikanje, Tehniška založba Slovenije

Petra Brammes, Grundlagen und Übunge, GMBh, Weisbaden, 2007

OPERATIVNI CILJI:

- razvijanje sposobnosti za opazovanje, ter ustvarjanje po fantaziji
- spoznavanje perspektivičnih in kompozicijskih zakonitosti in viziranja
- spoznavanje in izražanje v različnih likovnih tehnikah
- razvijanje čuta za harmonijo, kritično presojo, vrednotenje in kreativno razmišljanje
- razvijanje ustvarjalnosti, izvirnosti, inovativnosti
- razvijanje čuta za modelacijo, ravnotežje, proporcionalnost, vrednotenje in
- razumevanje ter sprejemanje umetniških del

DIDAKTIČNE STRATEGIJE:

razlaga, razgovor, prikazovanje, tabelna slika, korektura, individualno delo, vrednotenje in samovrednotenje

MEDPREDMETNE POVEZAVE:

oblikovanje, umetnostna zgodovina, matematika, slovenski jezik, biologija

INDIVIDUALNE PRILAGODITVE:

Pri dijakih s posebnimi potrebami se upoštevajo prilagoditve individualiziranega programa.
Pri dijakih s statusi se upoštevajo prilagoditve.
Nadarjene dijake bomo vzpodbujali z dodatnimi lik. nalogami; lik. natečaji.

VSEBINE/ FORMATIVNI CILJI:

Dijaki:

UVOD V PREDMET

1. - 3. ura: (1)

- Seznanitev dijakov s predmetom, z načinom dela, z materiali, ki jih bodo potrebovali, z risanjem programov, z oblikami in načini ocenjevanja (povezava: oblikovanje)

- risanje po spominu

PRENOS VIDNIH INFORMACIJ IZ PROSTORA NA 2D PLOSKEV

4.- 6. ura: (2)

- Uporablja metodo viziranja količin in smeri pri risanju po opazovanju prostora in relacij v njem.

- risanje s pomočjo viziranja

7.- 9. ura: (3)

- Se uri v ostrini opazovanja in spoznava povezavo med perspektivičnimi skrajšavami ter iluzijo 3 D prostora. (povezava: oblikovaje, ZGU)

- risanje prostora po perspektivičnih načelih

ŠTUDIJ OGLATIH TELES NA OSNOVI NJIHOVEGA TIPIČNEGA STRUKTURALNEGA SKELETA

10.- 12. ura: (4)

- Riše oglata telesa in jih razume kot način obvladovanja prostora.
- Je zmožen uporabiti bistvene značilnosti 3 D oblik.

- risanje oglatih teles

13.- 15. ura: (5)

- Zna opazovati kocko in jo narisati. Razvija prostorsko predstavo. (P: matematika, oblikovanje)

- risanje kocke

16.- 18. ura: (6)

- Zna opazovati kvader ter druge pravilne prizme in piramide in jih narisati v različnih pozicijah.
- Pozna kompozicijo več oglatih teles. (P: matematika)

- risanje kvadra

19.- 21. ura: (7)

- Riše stol po opazovanju.
- Že osvojena znanja zna uporabiti pri novih bolj kompleksnih oblikah.
- Razvija sposobnosti percepcije volumna in prostora. (P: oblikovanje)

22.- 24. ura: (8)

- RIŠE STOL PO OPAZOVANJU ZA OCENO

25.- 27. ura (9)

Ustvarja domišljijsko sestavljanje oglatih teles, razvija kreativne potenciale in krepi prostorske predstave. (P: zgodovina umetnosti, oblikovanje)

- risanje domišljijske kompozicije oglatih teles

ŠTUDIJ VALJASTIH, STOŽČASTIH IN ROTACIJSKIH FORM

28.- 30. ura: (10)

- Konstruira elipse v vodoravni in drugih legah.
- Pozna oblikovne značilnosti valja , riše ležeči, pokončni in sloneči valj.
- Razume pomen analitičnega pristopa k obliki telesnin. **- risanje različnih kompozicij valjev in elips**

31.- 33. ura: (11)

- Z ogledom aktualne razstave razvija odnos do likovnih stvaritev.
- Aktivno sodeluje na razstavi. (P: zgodovina umetnosti,slovenski jezik)

34.-36. ura: (12)

- Razume geometrično strukturo krogle, nariše kroglo.- Pozna presek krogle skozi središče ter paralelne preseke. (P: matematika, oblikovanje)

- risanje krogelnih presekov

37.-39. ura: (13)

- Pozna risanje objektov s telesno strukturo krogle.
- Oblikuje krogelne forme v novih oblikotvornih situacijah.
- Razvija ustvarjalnost. (P: biologija, oblikovanje)

- risanje krogelnih form

40.-42. ura: (14)

- Oblikuje krogelne forme v novih oblikotvornih situacijah.
- Razvija ustvarjalnost, krepi prostorske predstave.

- risanje krogelnih form

43.- 45. ura: oblikovanje dekoracij izhajajoč iz osnovnih geometrijskih oblik (15)

- Spozna različne likovne tehnike pri oblikovanju dekoracijskega materiala.
- Razvija ustvarjalnost, kreativnost (P: oblikovanje)

46.- 48ra: (16)

- Nadgrajuje svoje znanje v prostorsko zahtevnejših situacijah.
- Riše kompozicije oglatih rotacijskih in krogelnih teles v prostoru. (P: oblikovanje)

- risanje oglatih in krogelnih form

49.- 51. ura: (17)

- Zna upoštevati več prostorskih ključev; velikost, stopnjevanje razdalj, deformacije…
- Kombinirano uporabi več prostorskih ključev. (P: oblikovanje)
- **študija prostorskih relacij**

52.-54. ura: (18)

- Usposablja se v doslednosti in sistematičnosti izražanja prostorskih relacij. (P: oblikovanje)
- **študija prostorskih relacij**

MODELACIJA OSNOVNIH GEOMETRIJSKIH TELES

55.-57. ura: (19)

- pozna vrste modelacij, pozna osnovne pojme kot: nasebna senca, odsebna senca, polsenca…
- Pozna kvaliteto in smer vpada svetlobe.
- **osnove modelacije**

58.- 60. ura: (20)

- V praksi uporabi modelacijo osnovnih 3D geometrijskih oblik kot osnove za prepričljivo prikazovanje volumna.
- Uporabi vlogo kvalitete in smeri vpada svetlobe.
- **osnove modelacije**

61.- 63. ura: (21)
V praksi uporabi modelacijo osnovnih 3D geometrijskih oblik kot osnovo za prepričljivo prikazovanje volumna. Spoznava oblike nasebnih senc glede na predmete katerih del so.
- **osnove modelacije**
64..- 66. ura: (22)
- Riše študijo arhitektonskega motiva.
- Uči se povečave, usposablja se v doslednosti risanja detajlov.
- risanje arhitektonskega motiva
67.-69. ura: (23)
- Riše študijo arhitektonskega motiva. - Uči se povečave, usposablja se v doslednosti risanja detajlov.

MODELACIJA KOMPOZICIJE ENOSTAVNIH PREDMETOV KATERIH OBLIKE TEMELJIJO NA OSNOVNIH GEOMETRIJSKIH TELESIH
70.-72. ura: (24)
- Spoznava likovne učinke modelacije v različnih risarskih tehnikah.
- Pozna tonsko študijo.
- tonsko slikanje
73.- 78. ura: (25, 26)
- Spoznava likovne učinke modelacije v različnih risarskih tehnikah na podlagi različnih svetlostnih stopenj.
- tonsko slikanje

RISANJE NARAVNIH OBLIK Z OBLIKOVNO STRUKTURO OSNOVNIH GEOMETRIJSKIH TELES
79.- 81. ura: (27)
- Riše naravne oblike z oblikovno strukturo osnovnih geometrijskih teles.
- Uči se stilizacije.
- **študija naravnih oblik**
82.- 84. ura: (28)
- Riše naravne oblike po opazovanju z upoštevanjem prostora in modelacije.
- Razume risanje kot proces, ki je pomemben za razvoj sposobnosti percepcije in razumevanja oblik.
- študija naravnih oblik
85.- 87. ura: (29)
- Riše naravne oblike po opazovanju z upoštevanjem prostora in modelacije.
- Zna reducirati mnogovrstnost oblik na bistvene oblikovne značilnosti.
- študija naravnih oblik
88.- 90. ura: (30)
- Riše študijo organskih oblik v naravi.
- Uporabi vsa dosedanja risarska znanja; izbira formata, postavitev kompozicije, upoštevanje prostorskih ključev….
- risanje v naravi
91.- 93. ura: (31) RISANJE PO OPAZOVANJU ZA OCENO
- Riše študijo organskih oblik v naravi.
- Uporabi vsa dosedanja risarska znanja; izbira formata, postavitev kompozicije, upoštevanje prostorskih ključev….
- risanje v naravi
94.- 96. ura. (32)
- Izdela samostojno likovno nalogo.
- Ustvarja oblike po domišljiji v različnih prostorskih kompozicijah.
Razvija svoje kreativne potenciale
- samostojna likovna naloga

LIKOVNO ANALIZIRANJE, VREDNOTENJE, ZAKLJUČEVANJE OCEN
97.- 99. ura. (33)
- Izdela samostojno likovno nalogo.
- Ustvarja oblike po domišljiji v različnih prostorskih kompozicijah.
- Razvija svoje kreativne potenciale.
- samostojna likovna naloga

100.- 105. ura. (34, 35)
-Ogled aktualne razstave

Opombe: 3. ure - ogledi aktualnih likovnih razstav se izvedejo med šolskim letom

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA:

Učitelj risanja sproti preverja rezultate likovnega izražanja; izdelek, likovne tehnike. Likovna dela vrednoti po izoblikovanih kriterijih, ki so izpeljani iz ciljev likovne naloge. Pri likovnih nalogah učitelj vrednoti in ocenjuje: uspešnost reševanja likovnih problemov v likovni nalogi, poznavanje temeljnih likovnih pojmov, tehnično izvedbo, izvirnost in domiselnost v izvedbi motiva. Upošteva tudi prizadevnost, samostojnost in samoiniciativnost dijaka. Tako pri preverjanju kot pri ocenjevanju so upoštevani predvsem praktična raba znanja.
Ocenjevanje in preverjanje znanja je javno. Učitelj dijake seznani z oblikami in načini ocenjevanja, kjer jim poda kriterije za ocenjevanje.
Znanje se ocenjuje pri pouku ali na izpitu ter je v skladu s katalogi znanj oz. učnim načrtom predmeta. Uporabljajo se ustrezne oblike in načini ocenjevanja in upoštevajo sodobna pedagoška, psihološka in andragoška načela.

OPIS KANDIDATOVIH SPOSOBNOSTI:

OCENA 5

Dijak: izvede likovno delo samostojno, skladno z likovno nalogo brez profesorjeve pomoči oz. upošteva njegove spodbude; pri delu pokaže kreativnost, ustvarjalnost, tehnično spretnost; samostojno poveže že osvojena znanja z novo spoznanimi pojmi oz. likovnimi tehnikami; v nalogi izkaže izvirnost in domiselnost; izvedba je plod osebnega prizadevanja, vztrajnosti; ima zelo dober občutek za estetsko oz. likovno izražanje.

OCENA 4

Dijak: izvede likovno nalogo ob manjši pomoči profesorja oz. upoštevanju njegovih navodil, skladno z likovno nalogo; pri delu pokaže manj kreativnosti, ustvarjalnosti in tehnične spretnosti; samostojno poveže že osvojena znanja z novo spoznanimi pojmi oz. likovnimi tehnikami, v nalogi izkaže manj izvirnosti in domiselnosti; izvedba je plod manjšega prizadevanja, vztrajnosti in ima manjšo estetsko oz. likovno vrednost.

OCENA 3

Dijak: izvede likovno delo z večjo pomočjo profesorja ter zmerno v skladu z likovno nalogo; izkaže malo kreativnosti, ustvarjalnosti in s tehničnimi pomanjkljivostmi; z zmerno profesorjevo pomočjo poveže že osvojena znanja z novo spoznanimi pojmi oz. likovnimi tehnikami; izkaže malo izvirnosti in domiselnosti, manj zadovoljivo upošteva profesorjeva navodila oz. spodbude; izkaže manjšo samostojnost, vztrajnost in ima manjši občutek za estetsko oz. likovno izražanje - vrednost.

OCENA 2

Dijak: nesamostojno in z veliko pomočjo profesorja izdela nalogo, ki je samo delno v skladu z likovno nalogo; ne izkaže kreativnosti, ustvarjalnosti in izvirnosti; z večjo profesorjevo pomočjo že osvojena znanja poveže z novimi pojmi oz. tehnikami; izkaže zelo malo domiselnosti in malo

pripravljenosti za upoštevanje profesorjevih navodil oz. spodbud ter pokaže nesamostojnost in ima zelo slab občutek za estetsko oz. likovno izražanje.

OCENA 1	
Dijak:	ne izdela likovne naloge, kljub profesorjevi pomoči, navodilom in spodbudam; ne izkaže kreativnosti, ustvarjalnosti; ne zna povezati že osvojenega znanja z novimi pojmi oz. tehnikami; ne izkaže pripravljenosti za upoštevanje navodil, spodbud profesorja; je nedosleden, ter se ne izkaže z osebno prizadevnostjo, da bi nalogo uspešno naredil.

PRISTOP K IZPITOM:

Izpit (popravni, dopolnilni, diferencialni…) je sestavljen iz dveh delov: oddaje mape s programi za tekoče šolsko leto, ki predstavlja 70% ocene in risarske naloge, ki jo izdela v predvidenem času od 45-135 minit in predstavlja 30% zaključene ocene.
Če kandidat mape s programi ne odda, ne more pristopiti k izpitu.

MINIMALNI STANDARDI ZNANJA:

VSEBINE	FORMATIVNI CILJI
1. letnik	
PRENOS VIDNIH INFORMACIJ IZ	**Dijak: -** uporablja metodo viziranja
PROSTORA NA 2D PLOSKEV	- upošteva perspektivične skrajšave
ŠTUDIJ OGLATIH TELES NA	**-** nariše oglata telesa
OSNOVI NJIHOVEGA TIPIČNEGA	**- z**na opazovati kocko in jo narisati
STRUKTURALNEGA SKELETA	**- z**na opazovati kvader ter druge pravilne
	prizme in piramide in jih narisati
	- nariše stol po opazovanju
ŠTUDIJ VALJASTIH, STOŽČASTIH	**-** konstruira elipse
IN ROTACIJSKIH FORM	**-** riše ležeči, pokončni in sloneči valj
	- nariše kroglo ter paralelne preseke
	- zna upoštevati več prostorskih ključev;
	velikost, stopnjevanje razdalj, deformacije
MODELACIJA OSNOVNIH	**-** pozna osnovne pojme kot: nasebna senca,
GEOMETRIJSKIH TELES	- odsebna senca, polsenca
	- v praksi uporabi modelacijo osnovnih 3D
	geometrijskih oblik
	- riše študijo arhitektonskega motiva
	- in upošteva doslednost risanja detajlov
MODELACIJA KOMPOZICIJE	- pozna tonsko študijo in učinke modelacije
ENOSTAVNIH PREDMETOV KATERIH	- pozna različne risarske tehnike
OBLIKE TEMELJIJO NA OSNOVNIH	
GEOMETRIJSKIH TELESIH	
RISANJE NARAVNIH OBLIK Z	- riše naravne oblike po opazovanju
OBLIKOVNO STRUKTURO OSNOVNIH	- riše študijo org. oblik v
GEOMETRIJSKIH TELES	- ustvarja oblike po domišljiji

NAČRT OCENJEVANJA:

1. letnik

- risanje po opazovanju za oceno (2 krat letno)
- ocenjevanje likovnih izdelkov po programu (2-3 krat letno)